

RELIGIE
& FILOSOFIECoachen
met trage
vragen

BEZIELING Loopbaanvragen zijn ook levensvragen, zegt coach Lieke van Stekelenburg. Bij haar aan tafel kan een gesprek over het werk zomaar uitmonden in een soort biecht.

interview **Stevo Akkerman**

Lieke van Stekelenburg werkte al een tijd als loopbaanadviseur, toen ze tot de conclusie kwam dat de vragen van haar cliënten veel verder reikten dan hun werk. Blijkbaar confronteert ons professionele bestaan ons met

de dilemma's van het bestaan zelf. Dat was voor haar reden om er een studie theologie bij te doen – om van daaruit de bezieling van mensen ter sprake te kunnen brengen als ze bij haar komen voor begeleiding. “Je kunt een mens niet beperken tot zijn baan, je moet daar de andere levensgebieden bij betrekken en dan gaat het uiteindelijk om zingeving.” Maar ze ziet ook dat coaching – echt een *booming business* – die dimensie dreigt te negeren en dan alleen wordt ingezet om mensen in een mal te gieten. “Het gevaar is dan dat juist de belangrijkste vragen buiten het werk worden gehouden.”

Ik kan me voorstellen dat werkgevers dat allemaal veel te vaag vinden. Hoezo levensvragen? Als iemand problemen heeft met zijn werk, dan is dat een kwestie van time-management of tekortschietende competenties.

“Dat is een heel instrumentele manier van denken, die past in een cultuur van rekenschap vragen in plaats van verantwoordelijkheid geven. Veel mensen komen daardoor knel te zitten. En dat heeft te maken met levensvragen, want die gaan over de idealen die mensen willen nastreven, over waar ze gelukkig

van worden, hoe ze het leven willen inrichten, soms na ingrijpende gebeurtenissen, hoe ze een goede ouder kunnen zijn, ook als ze meer dan fulltime moeten werken. Als je die vragen buiten beschouwing laat, beperk je de kans op succesvolle coaching, daar kwam ik eigenlijk vanzelf achter, en vervolgens heb ik dat willen verdiepen.”

Ga dat maar bespreken bij de psycholoog of pastor, zullen bedrijven zeggen, dit heeft niets met werk te maken.

“Dat zou een misvatting zijn. Je kunt het professionele functioneren van mensen niet loskoppelen van wie ze zijn. Bovendien: als je doorstoot naar de essentiële vragen, verloopt een coachingstraject vaak veel sneller. Ik ben soms in drie, vier sessies al klaar. Daarin bespreek ik ook de belemmeringen, blokkades, trauma's en angsten – de doos tissues staat klaar – maar ik zet dan toch altijd de stap naar: wat ga je nu doen, waar wil je naar toe? Niet alles hoeft eerst helemaal uit en te na behandeld te zijn. Als er sprake is van pathologie, borderline of iets dergelijks, moet je mensen naar een therapeut sturen, maar voor geestelijk gezonde cliënten geldt dat niet, die kun je prima als coach begeleiden. Ook gezonde mensen zien soms niet meer hoe het verder moet, dat is heel normaal. Waarom ben ik niet meer gelukkig in mijn werk, waarom loopt mijn huwelijk vast, welke kant moet ik op?”

U wendde zich tot de theologie om beter beslagen ten ijs te komen. Had het ook filosofie kunnen zijn, of psychologie?

Lieke van Stekelenburg: 'Ik zie de mens als een mysterie, waar je nooit helemaal de vinger achter kunt krijgen.' FOTO KOEN V

“Nee, daarvoor zijn dat toch te veel mentale wetenschappen, terwijl de theologie reikt naar het geheim. Dat is ook hoe ik de mens zie: als een mysterie, waar je nooit helemaal de vinger achter kunt krijgen. De theologie biedt bovendien ruimte om met rituelen, symbolen en verhalen te werken, wat meer recht doet aan wie mensen zijn. Voor mijzelf geldt dat ik mij altijd gedragen heb gevoeld, onderdeel van een groter geheel, en dat beschouw ik als een wonder – ook dat bracht me bij de theologie. Veel mensen vragen me of ik gelovig ben, maar ik kan je vertellen dat je door theologie eerder van je geloof afvalt dan dat je ertoe wordt bekeerd. Toch is het voor mij een heel rijke discipline, met religieuze, filosofische, culturele en psychologische diepte.”

Maar u brengt God niet in bij het coachen?

“Nee. Ik breng wel spiritualiteit in,

‘Ik zal niet met bijbelteksten aankomen, maar wat ik wel kan doen, is cliënten bij zichzelf het goddelijke aan laten raken’

hoe vervuild dat begrip ook is. Ik zie het als datgene waarmee je je verbindt, als geestdrift die je ambities bepaalt, je dromen, je richting. Daar vraag ik altijd naar, juist in onze gesecculariseerde samenleving. Ik zal niet met bijbelteksten aankomen, maar wat ik wel kan doen, is cliënten bij zichzelf het goddelijke aan laten raken.”

Wat is dat dan?

“Dat je mee kunt gaan in gebieden waar mensen nog woordeloos zijn. Laten zien dat mensen verschillende dimensies hebben, ook in datgene wat ze nog niet kunnen benoemen. Daar kunnen we met behulp van trage vragen bij in de buurt komen. Ik noem dat mysterie het goddelijke, omdat er iets is dat we intuïtief verstaan, iets wat ons verder brengt dan onze woorden, verder dan ons denken. En de theologie heeft me geholpen dat aan te raken, door dichter bij de mensen te komen, in de vorm van